

Hà Nội, ngày 01 tháng 8 năm 2024

Số: KNHD-08/TD/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/8/2024 đến ngày 31/8/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 7/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 72-88%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 472-648°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 108-113mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 108-158mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 87-99%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 28-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-28°C; nhiệt độ trung bình tại khu vực phổ biến cao hơn 0,5-1,0°C so với TBNN cùng thời kỳ, có nơi cao hơn so với TBNN; tổng lượng mưa phổ biến cao hơn TBNN cùng thời kỳ từ 30-60% so với TBNN, một số nơi tại khu vực Nam Sơn La, Hòa Bình có mưa cao hơn từ 80-120%.

Trong tháng 7, khu vực đã xuất hiện 02 đợt nắng nóng, nắng nóng gay gắt vào các ngày 08-13/7 và 26-27/7 và 02 cơn bão/ATNĐ đã gây mưa to và lũ nhiều nơi. Trong tháng 7, khu vực đã xảy ra nhiều đợt mưa vừa, mưa to diện rộng vào các ngày từ ngày 02-03/7, từ ngày 15-19/7, từ ngày 23-24/7 và từ ngày 29-31/7. Tháng 7, khu vực đã liên tiếp xảy ra mưa lớn kèm theo dông lốc, sét, lũ, sạt lở đất đã gây nhiều thiệt hại cho sản xuất nông nghiệp, cụ thể: từ ngày 02-04/7 trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Cao Bằng, Yên Bái, Bắc Kạn, Thái Nguyên, Lạng Sơn, Lào Cai đã xảy ra mưa lớn đã làm cho 631,57 ha lúa, mạ, ngô, hoa màu bị ngập úng, cây lâm nghiệp bị gãy đổ; 26,98ha ao cá và 100kg cá thương phẩm bị thiệt hại. Từ đêm 09-10/7, mưa lớn xảy ra trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Điện Biên đã gây thiệt hại cho 246 ha lúa và hoa màu. Đợt mưa lớn kèm theo sạt lở đất xảy ra trên địa bàn tỉnh Hà Giang từ ngày 12-13/7 đã gây thiệt hại 20,02 ha lúa và hoa màu, 2,7 ha lâm nghiệp. ợt thiên tai ngày 14-18/7 làm khoảng 267 ha lúa, hoa màu bị thiệt hại; đợt thiên tai từ 20-21/7 làm một số diện tích lúa, hoa màu trên địa bàn tỉnh Yên Bái bị thiệt hại; do ảnh hưởng của bão số 2, khoảng 10ha lúa bị thiệt hại trên tại tỉnh Hòa Bình. Đồng thời, do ảnh

hưởng của hoàn lưu bão số 2, tại tỉnh Sơn La, mưa lớn kèm theo lũ đã khiến 617,28 ha lúa mùa bị ngập úng, cuốn trôi; 66,1 ha cây các loại khác bị ngập; 85,80 ha cây trồng hàng năm và 37,5 ha cây trồng lâu năm bị ngập úng, ảnh hưởng; Tại tỉnh Hòa Bình, mưa lớn đã gây ngập úng khoảng 21 ha lúa mới cấy tại huyện Đà Bắc; khoảng 129 ha lúa, 14 ha ngô, 5 hoa màu tại thành phố Hòa Bình; 120,3 ha lúa và hoa màu tại huyện Mai Châu; huyện Lương Sơn ngập 247 ha lúa. Từ ngày 28-31/7, mưa lũ lớn, sạt lở đất xảy ra trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Lào Cai, Sơn La, Tuyên Quang, Điện Biên, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn và Thái Nguyên đã khiến 2.121ha lúa, hoa màu bị ngập úng (trong đó: Điện Biên 33,7ha, Bắc Kạn 162,8ha, Cao Bằng 21,33ha, Thái Nguyên 1.831ha, Tuyên Quang 71,9ha); 33,36 ha diện tích nuôi trồng thủy sản bị ảnh hưởng, thiệt hại (Bắc Kạn 11,62ha, Thái Nguyên 21,63ha). (Nguồn: Văn phòng Thường trực Ban chỉ đạo Quốc gia về Phòng chống thiên tai và các địa phương).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/7/2024)

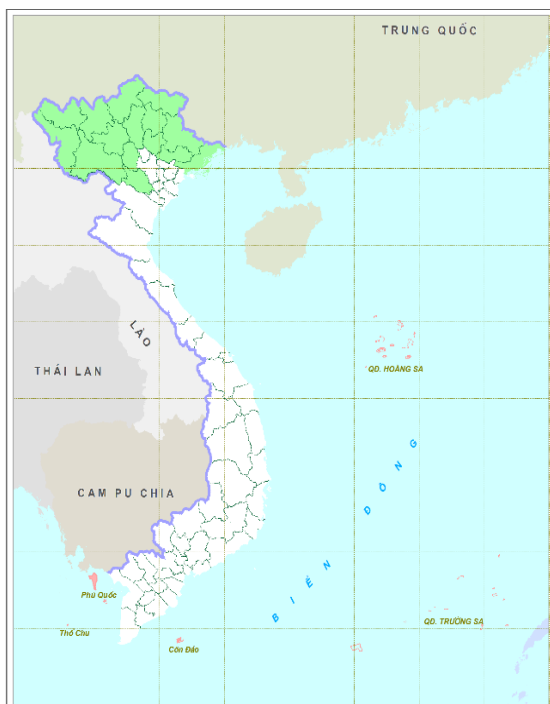
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 7
Độ ẩm không khí (%)	70,5-88,4	71,3-90,4	73,6-89,2	71,8-88,3
Nhiệt độ tối cao (°C)	27,2-35,0	29,3-34,4	27,9-34,1	28,1-33,8
Nhiệt độ tối thấp (°C)	21,5-28,5	21,8-27,2	22,2-26,9	21,8-27,6
Tích ôn hữu hiệu (°C)	160,3-240,1	157,5-208,0	154,3-204,1	472,1-647,9
Mưa hữu hiệu (mm)	9,5-87,1	31,2-71,3	34,6-63,3	108,0-157,6
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	38,5-40,4	34,8-36,5	34,6-36,3	108,0-113,1
Cân bằng nước trong đất (%)	87,4-98,8			

Trong tháng 7, các diện tích lúa vụ Mùa trong các giai đoạn xuống giống gieo/sạ - cây – hồi xanh – đẻ nhánh – cuối đẻ. Tháng qua, khu vực Trung du miền núi phía Bắc liên tiếp chịu ảnh hưởng của các loại hình thiên tai như mưa lớn, dông lốc, sét, lũ, sạt lở đất đã gây ra nhiều thiệt hại đáng kể cho sản xuất nông nghiệp nói chung và sản xuất lúa gạo nói riêng tại khu vực. Cụ thể: từ ngày 02-04/7 trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Cao Bằng, Yên Bái, Bắc Kạn, Thái Nguyên, Lạng Sơn, Lào Cai đã xảy ra mưa lớn đã làm cho 631,57 ha lúa, mạ, ngô, hoa màu bị ngập úng; Từ đêm 09-10/7, mưa lớn xảy ra trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Điện Biên đã gây thiệt hại cho 246 ha lúa; Từ ngày 12-13/7 mưa lớn kèm theo sạt lở đất tiếp tục xảy ra trên địa bàn tỉnh Hà Giang đã làm cho 20,02 ha lúa và hoa màu bị thiệt hại; Từ ngày 12-17/7, mưa lớn kèm theo dông lốc xảy

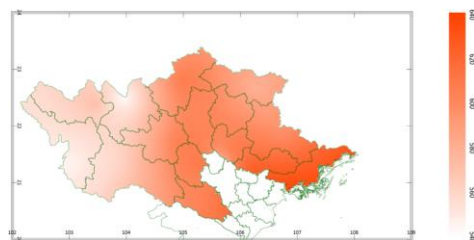
ra trên địa bàn các tỉnh Hòa Bình, Lào Cai đã gây thiệt hại 82,5 ha lúa và hoa màu; Từ ngày 20-21/7, mưa lớn tại tỉnh Yên Bái đã cuốn trôi, vùi lấp 15,5 ha lúa tại huyện Mù Cang Chải; tại tỉnh Điện Biên, mưa lớn, lũ quét, sạt lở đất đã khiến 46,03 ha lúa bị vùi lấp, cuốn trôi. Từ ngày 28-31/7, trên địa bàn các tỉnh Hà Giang, Lào Cai, Sơn La, Tuyên Quang, Điện Biên, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn và Thái Nguyên đã xảy ra mưa lũ lớn, sạt lở đất làm cho 2.121ha lúa, hoa màu bị ngập úng...Ốc bươu vàng, chuột, bệnh nghệt rễ, sâu cuốn lá nhỏ, rầy các loại ... là những đối tượng gây hại chủ yếu trên cây lúa trong tháng qua.

Cây chè trong các giai đoạn phát triển búp – thu hái. Trong tháng qua, trên khu vực liên tiếp xảy ra các đợt mưa lớn diện rộng, độ ẩm trong đất liên tục tăng cao; bên cạnh đó, mưa lớn xảy ra liên tục và kéo dài nhiều ngày đã gây ra tình trạng úng nước cho một số diện tích chè trong khu vực, ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây chè. Ngoài ra, tình trạng dư thừa nước (đất quá ẩm, ngập nước) diễn ra ở nhiều nơi còn tạo điều kiện cho nhiều đối tượng sâu bệnh hại trên cây chè phát triển gây hại, đáng chú ý: bệnh thối búp, bệnh đốm nâu, bệnh chết loang, rầy xanh, bọ xít mũi... gia tăng.

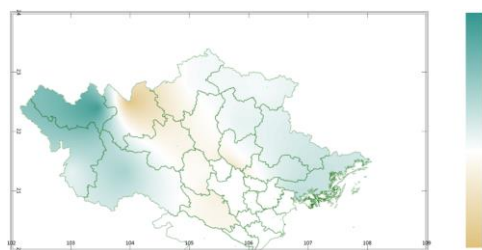
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/8/2024 đến ngày 31/8/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

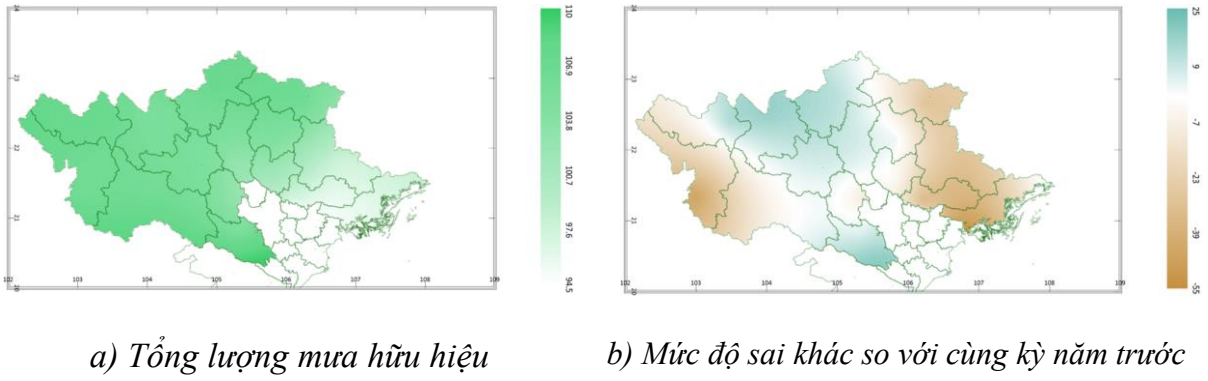

a) Tổng tích ôn hữu hiệu

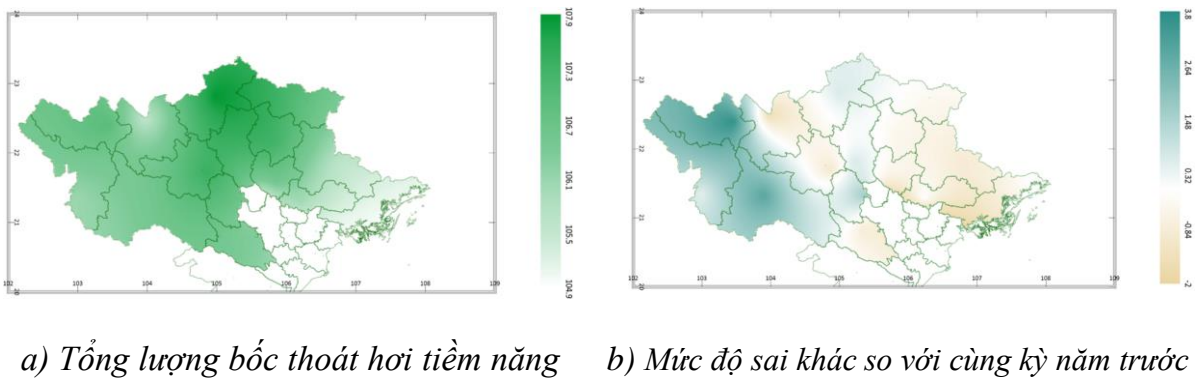

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

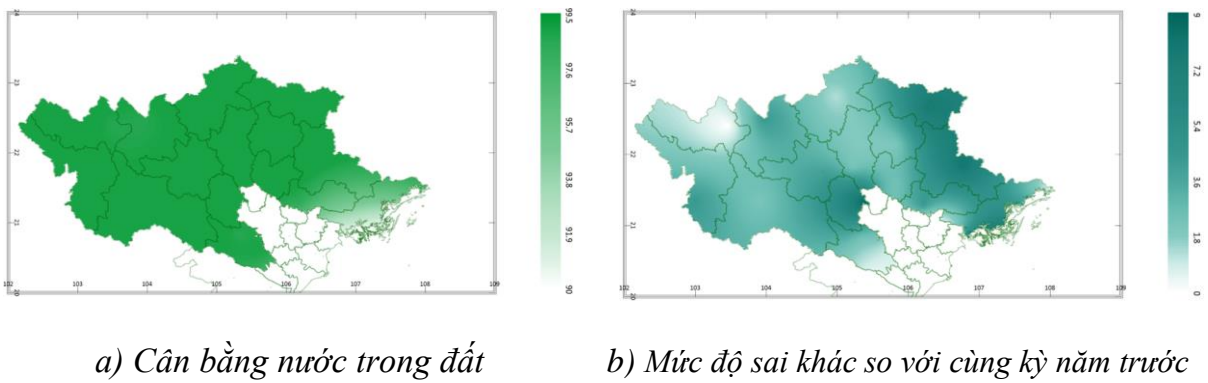
Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tháng

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 29-32°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-29°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 114-222°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 200-210°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 186-201°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại các tỉnh Lào Cai, Yên Bái, Tuyên Quang, Phú Thọ, Hòa Bình, phần phía Tây của tỉnh Hà Giang và phần phía Nam và Tây Nam của tỉnh Thái

Nguyên có xu thế thấp hơn cùng kỳ phổ biến từ 6-83°C; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 123°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 36-39mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 34-37mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 24-34mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại các tỉnh Hòa Bình, Lào Cai, Yên Bái, Hà Giang, Tuyên Quang, phần phía Đông của tỉnh Lai Châu và phần nhỏ phía Tây của tỉnh Bắc Kạn có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-24mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ phổ biến từ 8-51mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 8/2024 dao động trong khoảng 100%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất trên hầu hết khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-14%; riêng một phần nhỏ phía Đông của tỉnh Lai Châu có xu thế tương đương cùng kỳ.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 105-108mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại nửa phía Đông và phần lớn các tỉnh Hòa Bình, Lào Cai, Yên Bái có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 0,1-1,5mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 3,7mm.

Độ ẩm không khí tháng 8/2024 dao động trong khoảng 79-90%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	82,1-92,5	78,7-88,2	76,1-90,9	79,3-89,9
Nhiệt độ tối cao (°C)	24,8-32,1	30,9-33,2	29,9-31,2	29,2-31,9
Nhiệt độ tối thấp (°C)	20,3-28,3	26,8-29,3	25,7-28,0	24,5-28,5
Tích ôn hữu hiệu (°C)	144,0-222,1	199,6-209,9	186,3-201,1	541,4-632,7
Mưa hữu hiệu (mm)	35,5-39,2	34,4-36,9	24,2-34,0	97,2-107,0
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	36,9-39,2	34,2-35,1	32,7-34,0	105,1-107,9
Cân bằng nước trong đất (%)	99,7-100			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 8/2024 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ (cao hơn TBNN từ 5-10%). Trong tháng 8/2024, dự báo hoạt động của bão, ATNĐ trên khu vực biển Đông có khả năng ít hơn so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN: 2-3 cơn). Trong tháng 8, nắng nóng tiếp tục xảy ra trên khu vực nhưng cường độ không quá gay gắt. Trong thời kỳ dự báo, trên khu vực sẽ có nhiều ngày có mưa rào và dông, trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng; Trong mưa dông có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. *(Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).*

Trong tháng 8, các diện tích lúa vụ Mùa phổ biến trong giai đoạn đẻ nhánh – cuối đẻ - làm đòng – trổ bông – làm hạt. Trong tháng 7, khu vực đã liên tiếp xảy ra các đợt mưa lũ lớn, kéo dài làm cho cho nhiều diện tích lúa trong khu vực bị ngập, thiệt hại. Dự báo thời tiết trên khu vực trong tháng 8 sẽ tiếp tục có mưa vừa, mưa to trên diện rộng với tổng lượng mưa dự báo tháng dao động trong khoảng 199-404mm (trong đó tuần đầu tiên của tháng được dự báo là tuần có lượng mưa cao nhất); cân bằng nước trong đất trên toàn khu vực đạt 100%. Do đó, trong thời gian tới, người dân cần chú ý tập trung nguồn lực, khơi thông mương máng nội đồng, kiểm tra hệ thống công thủy lợi, máy bơm công suất lớn để kịp thời tiêu thoát nước nhanh trên các diện tích lúa đang bị ngập tại các tỉnh Hà Giang, Lào Cai, Sơn La, Tuyên Quang, Điện Biên, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn và Thái Nguyên (đặc biệt trong điều kiện thời tiết dự báo tháng tới các địa phương này tiếp tục có mưa to đến rất to); sau khi nước trong ruộng đã được rút bớt, tiến hành rà soát và phân loại các diện tích lúa bị ảnh hưởng, thiệt hại; tại những ruộng bị thiệt hại hoàn toàn, cần nhanh chóng thu gom và đưa toàn bộ ra ngoài ruộng và khẩn trương cấy lại từ nguồn mạ dự phòng tranh thủ trong khung thời vụ; đối với những diện tích lúa bị ảnh hưởng nhưng còn khả năng phục hồi, sau khi rút bớt nước trong ruộng tiến hành té rửa bùn đất còn sót lại trên cây lúa, và dặm lại bằng lúa cùng một giống và cùng thời kỳ sinh trưởng, sau khi dặm từ 3-4 ngày tiến hành bón thúc cho lúa (khi thấy cây lúa đã phục hồi và ra rễ mới). Đối với các diện tích lúa không chịu ảnh hưởng của ngập úng, tiếp tục theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động có phương án điều tiết, tiêu thoát nước phù hợp, chỉ duy trì mực nước trong ruộng từ 3-5cm đối với các diện tích lúa trong giai đoạn đẻ nhánh - đẻ rộ, từ 5-7cm đối với các diện tích lúa từ

giai đoạn đứng cái - làm hạt; đối với diện tích lúa trong giai đoạn cuối để nhánh cần tiến hành tháo cạn và giữ mặt ruộng khô ráo trong khoảng 7-10 ngày để hạn chế việc cây lúa đẻ nhánh vô hiệu. Bên cạnh đó, cần bón phân đầy đủ, tiến hành bón thúc đón đòng sớm ngay từ khi cây lúa chuyển sang giai đoạn đứng cái bằng phân NPK chuyên dành cho bón thúc nhằm cung cấp đầy đủ dinh dưỡng cho cây lúa nuôi đòng. Ngoài ra, trong tháng 8, nắng nóng có khả năng tiếp tục xảy ra trên khu vực; điều kiện thời tiết có nắng nóng xen kẽ với các đợt mưa rào và dông sẽ rất thuận lợi cho nhiều đối tượng sâu bệnh hại trên cây lúa phát triển, gây hại gia tăng và nếu không được phòng trừ kịp thời sẽ ảnh hưởng rất lớn đến năng suất cuối vụ. Do đó, trong thời gian tới, người dân cần thường xuyên thăm đồng, theo dõi chặt chẽ diễn biến của các đối tượng gây hại (trong đó đáng chú ý: sâu cuốn lá nhỏ, bệnh đạo ôn lá - cổ bông, rầy nâu/rầy lưng trắng ...), trong trường hợp mật độ và tỷ lệ gây hại vượt quá mức cho phép, cần nhanh chóng sử dụng các loại thuốc BVTV nằm trong danh mục quy định để phun diệt trừ (lưu ý đảm bảo nguyên tắc 4 đúng “đúng thuốc, đúng lúc, đúng liều lượng, đúng cách).

Cây chè trong tháng 8 tiếp tục trong giai đoạn phát triển búp - thu hái. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực trong tháng 8 dao động trong khoảng 97-107mm, cân bằng nước trong đất đạt 100%. Trong điều kiện thời tiết mưa nhiều, độ ẩm trong đất và trong không khí khá cao sẽ khiến cho quá trình hô hấp trên bộ rễ của cây chè trở nên khó khăn hơn (nhất là những vùng mưa to khiến cho tình trạng úng nước xảy ra xung quanh gốc); đồng thời môi trường ẩm ướt cũng tạo điều kiện thuận lợi cho nhiều loại nấm bệnh hại phát triển và tấn công cây chè. Do đó, trong tháng tới, người dân cần chú ý tích cực thu hoạch các diện tích chè đã đến kỳ thu hoạch nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại có thể xảy ra do điều kiện ngoại cảnh bất lợi. Đối với các diện tích chè còn lại, cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động thoát nước kịp thời khi có mưa lớn xảy ra (đặc biệt lưu ý khoảng thời gian 10 ngày đầu tháng tại một số tỉnh như Hà Giang, Lào Cai, Lai Châu, Yên Bái, Tuyên Quang); sau khi mưa tạnh và nước trên đồi chè được rút cạn, triển khai các biện pháp nhằm nhanh chóng đưa độ ẩm trong đất về ngưỡng giá trị độ ẩm đất thích hợp cho cây chè, cụ thể: không tủ gốc trong thời gian tới, tiến hành xới xáo sâu giữa các hàng để phá váng kết hợp làm sạch cỏ dại xung quanh gốc và tia bỏ bớt các cành nhánh đã già/sâu bệnh/vô hiệu nhằm tán cây và bề mặt đất thông thoáng, giúp hạn chế sự trú ngụ của các đối tượng sâu bệnh hại, góp phần làm giảm độ ẩm trong đất và giúp giảm tải bớt

áp lực nuôi dưỡng cho cây chè. Trong tháng 8, cần chú ý một số đối tượng như bệnh đốm nâu, bệnh phòng lá chè, bọ xít muỗi, rầy xanh ... có khả năng tiếp tục phát triển và gây hại trên nhiều vùng trồng chè trong khu vực.

Trong tháng 8, bão/ATNĐ có khả năng hoạt động trên khu vực biển Đông ít hơn so với TBNN tuy nhiên vẫn có khả năng xuất hiện và ảnh hưởng đến đất liền nước ta. Trên phạm vi cả nước, các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh có khả năng tiếp tục xuất hiện trong tháng 8. Do đó, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các thông tin dự báo, cảnh báo thời tiết để chủ động có các phương án ứng phó kịp thời nhằm giảm thiểu tối đa thiệt hại có thể xảy ra do các loại hình thiên tai gây ra.

Tin phát ngày: 01/8/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/9/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng